

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

17 De simonia, quae committitur in aliis rebus, quae sunt spiritualibus
annexae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Quæres in eodem, Quæ si Monachi eum recipiendo ex primas quoquo modo conditionem, & pactum de aliqua re danda, vel accipienda, is verò, qui petit ingressum, taceat veritas repullam? Respondeo, receptionem hæc simonia vitio non carere, quia tacens pro consentiente habetur. *cap. Qui tacet, de Regul. iuris in sexto.*

Et quid si aliquis in sodalitatem aliquam admittatur, & ex statuto promittat, aut iuret se certum quid solutorum quotannis? Respondeo cum Siluestro, in verb. *Simonia, quest. 15. vers. 7.* Simoniam non esse, quando cumque talis sodalitas Religio approbata non est, sed congregatio ad pietatis opera facienda. Et quia id quod soluitur, vel in pauperes erogatur, vel in ratione impensatur, quas faciunt sodales, datur & accipitur. Addit Silvester *ibidem* secundum Raynerum, in eiusmodi sodalitatibus consultis fore sodalium conscientias, si a iuramento abstineant, ad petrii periculum evitandum.

Quandò quaeritur, An simonia committatur, cum datur aliquid, vel recipitur, ut quis ad militarem ordinem admittatur? Ratio dubitandi est, quia sunt, qui putent, Militares Ordines non esse verè, & propriè religiones. Respondeo, Simoniam committi, quia Militares ordines (quidquid aliqui sentiant) in quibus sunt tria vota solennia, Obedientiae, Castitatis simpliciter, & Paupertatis, sunt verè Religiones: nam in his tribus votis, Religionis substantia consistit.

Quid si in militari ordine fiat votum Castitatis tantum modo coniugalis? nam S. Thomas negat in 2. 2. *quest. 186. ar. 4. ad tertium*, esse simpliciter Religiones eos Ordines, in quibus promittitur castitas non simpliciter, sed coniugalis. Respondeo, nihilominus Simoniam admitti, quia est eiusmodi Ordines non sunt purè, & simpliciter Religiones, sunt tamen aliqua ex parte Religiones, & tales à Romanis Pontificibus appellantur in Diplomatis, quibus illi eos ordines approbaverunt. Sanctus quoque Thomas *loco citato* dicit esse Religiones aliquo modo, quia habent quedam Religionum propria.

Sed quid dicendum, quando datur aliquid Titio, ut suis precibus impetret Caio habitum militaris Ordinis ab eo, qui confert potest? Respondeo, sine vitio Simoniae id non fieri, quando militaris ordo est verè, & propriè, vel aliqua ex parte Religio: tunc enim per precibus Titii via ad ingressum in Religionem paratur, & aperitur Caio, & sicut Caius pecuniam dare non potest, ut in Religionem admittatur, sic etiam non potest dare, ut sibi viam parat ad ingressum in Religionem, emere enim videretur à Titio aditum ad Religionem. Si verò militaris ordo nullo modo fuerit Religio, cuiusmodi sunt aliqui ordines sola auctoritate Regum, non Romanorum Pontificum instituti, tunc Simoniacus Titus non est suas preces pretio vendendo.

De Simonia, qua committitur in aliis rebus, quae sunt spiritualibus annexa.

CAPIT. XVII.

MULTA sunt spiritualibus annexa, ut puta vestes, vasa, altaria, sacra, & cetera, quae auctoritate Ecclesiae solenni quodam ritu, & precibus conferuntur ad sacros usus cultumque divinum. Iam si huiusmodi res quatenus sunt corporales, ratione materiae venduntur, simoniaca venditio non est, secus verò, cum ratione consecrationis venduntur, tunc enim venduntur quatenus spiritualia, non corporales.

Quando venduntur ratione materiae, solum tanti aestimantur, quanti eorum materia, & impense, quae factae sunt in huiusmodi rebus consecrandis aestimantur, quod si prius vendantur, tunc venditio censetur tanquam spiri-

tuales. *Angelus in verbo Simonia 2. num. 23. Ricar. Quodlib. 2. quest. 21. Silvest. in verb. Simonia, quest. 10. Nauar. in Manuali. cap. 23. num. 108.*

Quærat aliquis, An huiusmodi res cum integræ sunt, vendi, aut locari queant? Respondeo, ad sacros usus posse, v.g. Calix consecratus potest Ecclesiae vendi, & locari, ad profanos usus vendi, aut locari nequit, nisi prius consecratus, vel dissolutus sit, ita ut consecrationis totam amiserit. Silvester loco citato. Quare possunt eiusmodi res sacrae laicis integræ vendi, vel locari, dummodo consecrati, vel vendantur ad sacros usus. Insuper non est iure prohibitum, eas res laicis loco pignoris obligare. *Salu. eo, quem supra attulimus loco.*

Sed numquid prædictæ res possunt cum aliis rebus consecratis permutari? Respondeo Sorus, *libro 9. de Iustitia, questione 5. arti. 2. ad finem*, posse, quia ratione tantum materiae permutantur.

Præterea possunt vendi ad redimendos captivos, ad pauperes sustentandos, cum aliunde, aut redimendo captivi, aut sustentati pauperes nequeant. *cap. Aurum 12. q. 2. ex Ambrosio lib. 1. de officiis cap. 28.*

Ex his intelligitur, quid sit dicendum de candelis, oliuis, pane, sale, & huiusmodi rebus, quae solent in Ecclesia consecrari: nam ut res corporales sunt, vendi queunt, non ut sacrae sunt.

Secundò quaeritur, quid iudicandum sit de sepultura? Respondeo, eam posse vendi, & locari ratione terræ, in qua est sepultura ius, non tamen quatenus sepultura ius quoddam est spirituale, ut constat ex *cap. Cum in Ecclesia. Et cap. Ad nostram. Et cap. Ad Apostolicam, de Simonia.*

Tertiò quaeritur, An Simoniacus sit, qui pecuniam alteri dat, ut pro ipso Deum oret? Respondeo S. Thomas in 2. 2. *quest. 100. art. 3. ad 2.* Illi, inquit, qui dant Eleemosynas pauperibus, ut ab ipsis orationum suffragia impetrent, non eo tenore dant, quasi intendant orationes emere, sed per gratiam beneficentiam pauperum animos prouocant ad hoc, quod pro eis gratias, & ex charitate orent. Sic ille. Oratio reuera, quid spirituale est, tum ratione principii: quia ex pietate, & charitate proficitur, & aliquando ex munere, & officio, quo quis ut Clericus fungitur, tum ratione finis, quia referatur ad impetrandum aliqui à Deo, & san. faciendum pro peccatis, quare nihil datur, vel accipi potest, tanquam pretium orationis, sicut id enim Simoniacum: ac verò orantibus potest aliquid dari primo gratis absq. ullo pacto, ut aliantur ad orandum gratis quoque, & ex charitate pro his, qui ipsis eleemosynas dederunt.

Secundò, potest aliquid dari tanquam alimentum, ut is qui orat, sustentetur.

Tertiò, tanquam stipendium laboris, non quidem eius qui est intrinsecè, & per se cum oratione coniunctus, sed eius, qui tantum ex accidenti in orationem cadit, ut si Vigiletur pecunia orantibus in certo loco, & tempore, puta noctu, pro aliquo defuncto, & hoc modo possunt Clerici conducere ad vigilas, & orationes nocturnas, matutinas, & vespertinas pro certis defunctis.

Quandò quaeritur, quid dicendum sit de concionationibus, verbum diuinum annunciantibus, num videbunt ratione concionum, quas habent ad populum, aliquid recipere queant? Respondeo S. Thomas, *Quodlib. 2. quest. 6. art. 12. Et 2. 2. quest. 100. art. 3. ad 2. his verbis*: Prædicantibus etiam temporalia debentur ad sustentationem prædicantium, non autem ad emendum prædicationis verbum. Unde super illud 1. *Timoth. 3. Qui bene præfunt Presbyteri* dicit Glossa. Necessitatis est accipere unde viuunt: charitatis est præbere. Non tamen venale est Evangelium, ut pro his prædicetur. Si enim sic venditur, magnam rem vilis pretio vendunt. Hæc ille.

Reuera diuini verbi annuntiatio est quid spirituale, quia ex charitate, & pietate fit, & ex munere, & officio non conceditur, nisi Sacerdoti, siue Diacono, ad accedendos animos audientium, ut Dei gratiam consequantur.

Quærat quispiam, cur docere Theologiam quis possit

precio

pretio, & non habere concionem ad populum? Respondeo disparatem esse rationem: quia Theologus doctor ex disciplina, & doctrina, quam studio, & labore comparuit, docet auditores, & recipit sui laboris mercedem. Insuper docendo, doctos facit auditores, & mentem illuminat, non affectum excitat, & accendit ad diuinam gratiam consequendam. At conciones, quæ habentur ad populum ex pietate, & charitate esse debent ad promouendos auditorum affectus, ad excitandam, tuendam, & conseruandam populi religionem, & charitatem. Quod datur itaque concionatoribus, id vel gratis datur, tanquam elemosyna ad eos alliciendos, vt gratis verbum diuinum annuntientis, qui sunt de ipsis beate meriti, vel tanquam stipendium laboris, quem suscipiunt in itinere faciendo, vel tanquam id, quo impensas, quas faciunt, compensent, vel onus, quo se obligant ad concionandum certis temporibus.

Quintò quæritur, An aliquid dari, vel recipi queat, vt quis diuinas laudes decantet? Respondeo cum S. Thoma in 2. 2. quæstion. 100. art. 3. ad primum: Munera, quæ bonis propheta exhibebantur, non dabantur tanquam pretium prophetici ministerii, vel vaticinii, sed tanquam gratuita elemosynæ, vel tanquam vitæ subsidia, quibus sustentabantur: ut pseudopropheta ex exigebat tanquam lucrum & quantum.

In responsione ad 2. ait idem Sanctus Doctor: similiter etiam aliqua temporalia dantur Deum laudantibus in celebratione Ecclesiastici officii, siue pro viuis, siue pro mortuis, non quasi pretium, sed quasi sustentationis stipendium. Ita S. Thomas.

Sextò quæritur, An absque Simonia possit aliquid dari, & accipi ratione correctionis, aut visitationis, quam facit quis ex officio, quo fungitur? Respondeo cum eodem S. Thom. quæst. citata ad 3. Correctio, & visitatio sunt actus spirituales ratione principii, nam ex spirituali munere, & officio conueniunt superiori. Vnde Simoniacus est, qui corrigi, aut visitari, pecuniam accipiens tanquam pretium correctionis, vel visitationis, vel recipiens ex pacto: non tamen si recipiat gratis oblatum, vel tanquam debitum constitutione Ecclesiæ.

Item Simoniacus est, qui pecuniam accipit, vt peccatû, quod denuntiare, aut punire debet, calet, aut non puniat.

Idem dicendum est secundum S. Thomam eodem loco de processionalibus, quæ fieri solent in funebribus, dari enim solent aliqua munera tanquam gratuita elemosynæ, vel ad victum, & cibum Clericorum.

Idem quoque dicendum de quibuslibet actibus, qui competunt alicui ex spirituali potestate, quam habet, vel officio, quo fungitur. In his enim, inquit S. Thomas, ille, cui committitur spiritualis potestas, ex officio obligatur ad vsum potestatis sibi commissæ in spiritualem dispensationem, & etiam pro sua sustentatione statuta stipendia habet ex redditibus Ecclesiæ. Et ideo, si aliquid acciperet pro vusu spiritualis potestatis, non intelligeretur locare operas suas, quas ex debito suscepti officii debet impendere, sed intelligeretur vendere ipsum spiritualis gratiæ vsum. Et propter hoc non licet pro quacumque dispensatione aliquid accipere. Ita S. Thomas egregie.

Quædam quæstiones super eadem re diluuntur.

CAPVT XVIII.

PRIMO quæritur, An simoniacus sit Canonicus templum adiens, vt distributiones quotidianas lucretur, alias non iturus, nisi illas lucretur? S. Thomas Quodlib. 8. quæst. 6. art. 11. respondet sic: (Celebrare Diuinum officium in Ecclesiâ, est actus spiritualis ex parte principii, quia competit alicui ex hoc, quod est Clericus, &

ideo simoniam committit, qui huiusmodi actum vendere intendit. In qualibet enim vocatione pretium accipitur quasi finis. Et in prædicto casu distinguendum est. Si enim huiusmodi distributiones accipit, quasi finem sui operis principaliter intentum, simoniam committit, & ita mortaliter peccat. Si autem habet principalem finem, Deum in tali actu, ad huiusmodi autem distributiones secundario respicit, non quasi ad finem, sed sicut in id, quod est necessarium ad suam sustentationem, constat, quod non vendit actum spirituales, & ita simoniam non committit, nec peccat. Sic enim acceptio distributionum non erit causa, quare ad Ecclesiam vadat, sed propiè huius determinationis, quare nunc vadat, & non alia vice.) Hæc ille. Dicendum est itaque non esse simoniacam eiusmodi Canonicum ad templum se conferentem, vt distributiones lucretur, tanquam stipendium sui laboris, & operæ, non necessario, sed ex accidenti coniunctæ cum actu spirituali: vel tanquam alimentum ad vitam sustentandam, vel tanquam id, quod est consuetum dari iis, qui in templo, & choro præsentibus adsunt. Si verò distributiones acciperet tanquam operis spiritualis, quod facit, vel tanquam sibi debitas ex pacto iusto, vel tanquam finem, ob quem ad templum pergit, aliter eo minime peccaturus, simoniacus esset, quia temporale reciperet ob spirituale opus, quod præstat.

Secundò quæritur, Quo modo simonia committatur, cum aliquid spirituale conferretur propter munus ab obsequio? S. Thomas, 2. 2. quæstion. 100. art. 5. ad primum. sic ait: (Si aliquis Clericus alicui Prelato impendat obsequium honestum ad spirituale ordinatum, puta ad Ecclesiæ vtilitatem, vel ministerium eius, ex ipsa diuotione obsequii redditus dignus Ecclesiastico beneficio, sicut & propter alia bona opera. Vnde non intelligitur esse munus ab obsequio. Et hoc est, quod dicit Gregorius, libro secundo Epistolæ quinquagesimæ septimæ, Ecclesiasticis vtilitatibus deseruientes, Ecclesiastica dignum est remuneratione gaudere. Si verò sit inhonestum obsequium, vel ad carnalia ordinatum, puta, quia seruuit Prelato ad vilitatem consanguineorum, vel patrimonii sui, vel ad aliquid huiusmodi, erit munus ab obsequio, & est simoniacum.) Hæc Sanctus Thomas.

Generatim dicendum est, munus ab obsequio simoniam inducere, quando quis obsequium præstat Prelato, vt recipiat ab eo beneficium Ecclesiasticum, tanquam emptum eiusmodi obsequio. Item quando ex pacto famulatur, & inferuit, vt loco stipendii Beneficium accipiat Ecclesiasticum. Quo modo verò gratis, vel stipendio conductus inferuit, & deinde beneficium Ecclesiasticum confertur ei gratis Episcopus, tunc simoniacus non est. Quid si Episcopus cum Titio conueniat, si mihi salernitas, certum stipendium tibi dabo, donec Beneficium Ecclesiasticum tibi conuulero? Ad hoc superius est responsum.

Tertiò quæritur, Quomodo propter munus à lingua, simonia contrahatur? S. Thomas, 2. 2. quæst. 100. art. 3. ad tertium ait: Munus à lingua dicitur, vel ipsa laus pertinet ad fauorem humanum, qui sub precium cadit, vel etiam preces: ex quibus acquiritur fauor hominis, & contrarium cuitatur. Et ideo, si aliquis principaliter intendit, simoniam committit. Videtur autem ad hoc principaliter intendere, qui preces pro indigno postrectas exaudit, vnde ipsum factum est simoniacum. Si autem preces pro digno portigantur, ipsum factum non est simoniacum, quia subest debita causa, ex qua illi, pro quo preces portiguntur, spirituale aliquid conferretur. Tamen potest esse simonia intentione, si non attendatur ad dignitatem personæ, sed ad fauorem humanum. Si verò aliquis pro se roget, vt obtineat eum tam animarum, ex ipsa præsumptione redditur indignus, & sic preces sunt pro indigno. Licet tamen potest aliquis, si sit dignus, pro se beneficium Ecclesiasticum petere sine cura animarum.) Ita S. Thomas.

Munus itaque à lingua, secundum S. Thomam est du-

plex